

Geachte voorzitter, geachte leden van de commissie,

Dank voor de uitnodiging om hier vandaag te mogen spreken. Mijn collega Emile Broersma en ikzelf zitten hier vanuit de Stuurgroep Sociale Veiligheid van de gezamenlijke streekvervoerders.

Geweldsincidenten zijn een maatschappelijk probleem. Wij doen er alles aan om ze te voorkomen, maar problemen zullen we houden. Meer en meer zien we in het Openbaar Vervoer dat geweld niet alleen bij ons in het voertuig gebeurt, maar ook van buiten komt. Denk dan bijvoorbeeld aan ingeschoten, of ingegooide ramen, met recent zelfs een putdeksel die tegen de bus aan werd gegooid. Wat mij betreft een pure poging tot doodslag.

We hebben dagelijks met agressie te maken. Van schelden en spugen, tot overvallen, bedreiging en mishandeling. Exact dezelfde problemen als bij stadsvervoerders en bij de NS. Alleen zitten wij als streekvervoerders helaas in een andere positie om onze sociale veiligheid te waarborgen.

Ons verhaal aan u, de politiek, kunt u dan ook zien als een noodkreet. Voor de achtergronden van dit betoog verwijs ik u graag naar de notitie die wij hebben voorbereid en die u via de griffie is uitgereikt.

Vanochtend beperken we ons graag tot de volgende drie kernpunten:

- Wij willen een ontschotting van de gelden voor sociale veiligheid, nu nog verschillend geregeld bij stadsvervoer, streekvervoer en NS. Eén landelijke, integrale aanpak met één stelselverantwoordelijke, wat ons betreft de staatssecretaris van I&M. Waar de ene concessie miljoenen vrijmaakt om het Openbaar Vervoer veiliger te maken, laat de andere concessie de volledige verantwoordelijkheid over aan de vervoerder. Sommige concessiehouders geven in het bestek ook niet helder aan welke pot met geld naar sociale veiligheid gaat, en welke naar de dienstregelingen. Wat biedt je aan? Meer Openbaar Vervoer of een veiliger Openbaar Vervoer? Wij als vervoerder zouden niet moeten hoeven kiezen, en zeker niet in deze sterk concurrerende markt.
- Ten tweede. Meer persoonlijk toezicht. Uit het rapport van Twijnstra en Gudde uit 2012, naar aanleiding van de Taskforce is aangetoond dat menselijk toezicht het aantal incidenten met ruim twintig procent verlaagt. Bij gebrek aan middelen is die Taskforce helaas opgeheven en is dit toezicht bijgevolg ook afgenomen.
Wij zien graag de mogelijkheid om BOA's in te kunnen huren en in te kunnen zetten in het gehele OV.
Bijvoorbeeld, een BOA uit een winkelcentrum zou bij ons in de spits bevoegd moeten kunnen worden ingezet. Dat kan en mag nu nog steeds niet.
- Ten derde: Het contant geld gaat op termijn uit de bus. Daar werken we allemaal hard aan. Maar dat vraagt wel hulp vanuit de overheid. We kunnen al

veel, testen ook al veel, maar het vervangen van hard- en software vergt enorme investeringen.

En tot slot: We zien de afgelopen jaren een lichte daling van het aantal incidenten. Wat niet wegneemt dat wij spugen, slaan en schoppen ooit zullen accepteren. Maar heel zorgwekkend is de opwaartse trend met betrekking tot overvallen met messen en pistolen. Iets dat het slachtoffer, noch ons als werkgever, in de koude kleren gaat zitten.

Mijn collega Emile Broersma van Syntus zal deze punten verder aan u toelichten. Ik dank u voor uw aandacht.